

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Sahin-Tóth Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Szabó Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. június 15. napján kelt 8.G.41.901/2009/9. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6.250,- (Hatezer-kettőszázötven) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az alperes 2008. június 23. napján megbízta a felperest Budapestről az olaszországi ... lerakóhellyel 25,7 kg súlyú dokumentum fuvarozásával. Az árut a felperes a GD ... WW számú fuvarlevélen átvette. A küldeményt expressz küldeményként továbbította légi úton, melyet a címzett egynapos késedelemmel, 2008. június 25. napján vett át.

A felperes 142.690,- Ft fuvardíjról állított ki számlát 2008. június 27. napján, 2008. július 19-i esedékességgel. Az alperes a számlát az esedékességkor nem egyenlítette ki, ezért a felperes jogi képviselője 2008. október 21. napján arra felhívta az alperest. Az alperes kifogása alapján és az egynapos késedelemre tekintettel 2008. november 21. napján jóváíró számlát bocsátott ki, melyben a

fuvardíjból 14.269,- Ft-ot jóváírt. A 2009. június 19. napján kelt második jóváíró számlával a fuvardíjból további 65.636,- Ft-ot szintén jóváírt.

A felperes jogi képviselője a 2009. május 12. napján kelt levelében az egynapos késést változatlanul elismerve a felperes Általános Fuvarozási Feltételeinek (ÁFF) 19.7. pontjában foglaltakra hivatkozott, arra, hogy a fuvardíjat e szerződéses kikötés alapján állapította meg 62.784,- Ft csökkentett összegben.

A felperes 2009. augusztus 4. napján fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel szemben.

Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban előterjesztett keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 62.785,- Ft tőke és ezen összeg után 2009. január 2. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. §- a szerinti késedelmi kamat és perköltség megfizetésére.

A követelése jogalapját a Ptk. 499. § (1) bekezdésében jelölte meg. Előadta, hogy az alperes a számla ellenértékét, annak esedékessé válásakor felszólítás ellenére sem fizette meg. Figyelemmel arra, hogy a felperes az általa vállalt tranzit időhöz képest egynapos késedelemmel végezte el a fuvarozást, ezért fuvardíjának a mértékét az ÁFF 19.7. pontja szerint határozta meg. Eszerint, amennyiben az alperes által megrendelt, meghatározott időpontig történő kézbesítés szolgáltatás esetén a küldeményt a kikötött meghatározott ideig a felperes nem kézbesíti, és ez nem a 13.2. pontban írt valamely eseményre vezethető vissza, továbbá ennek okán a 18. pont szerinti reklamációval élnek, úgy a megrendelt szolgáltatásra ajánlott díj helyett a ténylegesen nyújtott szolgáltatás díját számítják fel.

A felperes a számításában közölte, hogy a ténylegesen nyújtott szolgáltatás a gazdaságos expressz második zónájának felel meg, a küldemény súlya alapján az 5 kg-ig 35.200,- Ft, 5-30 kg között kg-onként további 400,- Ft, azaz $21 \times 400,- \text{ Ft} = 8.400,- \text{ Ft}$, mely összesen $43.600,- \text{ Ft} + \text{áfa} = 52.320,- \text{ Ft}$. Az üzemanyag pótdíj a nettó fuvardíj 20 %-a, amely áfá-val együtt 10.464,- Ft, így a fuvardíj és üzemanyag pótdíj együttes összege 62.785,- Ft.

Csatolta az ÁFF-et és arra hivatkozott, hogy a fuvarlevél aláírásával, a fuvarlevél hátoldalán lévő fuvarozási feltételeket az alperes elfogadta. A fuvarlevélen az alperes nem tett bejegyzést a határidőben való teljesítéshez fűződő alperesi érdekre. Amennyiben ilyen igénye lett volna, akkor pótdíjfizetési kötelezettsége állt volna fenn. Az alperes a késedelemből eredően kárigényt sem érvényesített. Csatolta továbbá a Nemzetközi Ártáblázatot, amely a küldemények továbbításánál alkalmazott árszabást tartalmazta.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a felperes hibásan teljesített. Azáltal, hogy a felperes a fuvarmegrendelést csak egynapos késedelemmel teljesítette, az ügyfele a küldeményt nem tudta felhasználni, mivel azt egy 2008. június 24. napján megtartott rendezvényre rendelte meg. Csatolta a felperes nyilvános tájékoztatóját, miszerint a felperes az expressz szolgáltatása esetén garantált munkaidőben történő kézbesítést vállalt másnap, vagy a lehető legkorábbi munkanapon. Ez a vállalása a Ptk. 282. § (1) bekezdésében foglalt előírásnak felel meg. A felek valóságos

akarátának tisztázásához hivatkozott arra a köztudomású tényre, hogy az ún. gyorspostai szolgáltatókhoz az ügyfelek kifejezetten akkor fordulnak, és akkor fizetnek a rendes postai szolgáltatásokat messze meghaladó díjakat, ha az adott küldeménynek a címzetthez határidőben történő eljuttatását fontosnak tartják. Ha a feladó számára mindegy a kézbesítés időpontja, akkor nem fog a hétköznapi postai szolgáltatástól eltérni és egyedi kézbesítést rendelni. Vitatta továbbá, hogy a felperes Általános Fuvarozási Feltételei vagy a Nemzetközi Ártáblázata a felek szerződésének részévé vált volna. Az alperes a fuvarlevél hátoldalán lévő kivonatos feltételeket ismerte, a Ptk. 205/A. § (2) bekezdése szerint azonban az ÁFF teljes szövegét a felek nem tárgyalták meg, és azt az alperes külön nem is fogadta el (Ptk. 205/B. § (1) bek.). Így a felek jogviszonyára kizárólag az alperes által ténylegesen ismert nyilvános tájékoztató, és maga a fuvarlevél kitöltött része az irányadó. Hivatkozott továbbá a Ptk. 300. § (2) bekezdésére, amely szerint a megrendelő elállásához nincs szükség a teljesítéshez fűződő érdek megszűnésének bizonyítására, ha a szerződést a felek megállapodásánál, vagy a szolgáltatás felismerhető rendeltetésénél fogva meghatározott időpontban - és nem máskor - kellett volna teljesíteni. Ezért álláspontja szerint a felperesnek fuvardíj egyáltalán nem jár.

Az elsőfokú bíróság a 2010. június 15. napján kelt 8.G.41.901/2009/9. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 62.785,- Ft-ot és annak 2009. január 2. napjától a megfizetés napjáig számított késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát és 19.500,- Ft perköltséget.

Döntését azzal indokolta, hogy a fuvarlevélen szerepelt, hogy a küldemény szállítása a fuvarlevél feladói példányának hátoldalán olvasható Fuvarozási Feltételek szerint történik. A feladó a fuvarlevél aláírásával elfogadta a hátoldalán lévő feltételeket, amely a fuvarozási szerződés részét képezte. A fuvarlevélen 22 pontban rögzítették a fuvarozási feltételeket, annak 12. pontjában a felperes mint fuvarozó felelősségvállalásának mértékét, és az alkalmazandó nemzetközi egyezményeket. Az ÁFF 18. pontjában a kártérítési eljárás szabályait rögzítették, hogy milyen eljárás szerint kell az igényét érvényesítenie a küldemény késedelme miatt a feladónak, ellenkező esetben a felperes fenntartja a jogát a kárigény visszautasítására. A 22. pontban felhívta a felperes a figyelmet arra, hogy az ÁFF rendelkezései alkalmazandók a Fuvarozási Szerződésre, amely kifüggesztésre került a felperes székhelyén és megismerhető a felperes honlapján.

Az alperes nem vitatta, hogy a fuvarlevél hátoldalán szereplő fuvarozási feltételeket megismerte, és azokat elfogadta.

Rögzítette ezt követően az elsőfokú bíróság, hogy a fuvarlevél hátoldalán olvasható feltételeknek megfelelően az alperes nem igazolta a késedelemből eredő kárát. A Montreali Egyezmény 11. cikk 1. pontja szerint a légi fuvarlevél vagy az áru átvételi elismervény főbizonyítékként tanúsítja a szerződés megkötését, az áru átvételét, a benne említett fuvarozási feltételeket. A késedelem miatt a fuvarozó felelőssége korlátozott.

A fuvarlevél aláírásával az Általános Fuvarozási Feltételeket az alperes elfogadta, amely tartalmazta a teljes feltételek megtekintetésének és megismerésének módját.

Az alperes nem igazolta a teljes fuvardíj visszatartására való jogosultságát. A késedelemből eredő kárigényt az áru kézbesítésétől számított, és az ÁFF-ben meghatározott 21 napon belül nem jelentett be, a kárát nem igazolta.

A felperes Fuvarozási Feltételeinek 7. pontja értelmében az a tény, hogy a fuvarlevélen a fuvarozás határidejénél a fuvarlevélre választható határidők közül egyéb vagy más módon meghatározott időpontot jelölnek meg, nem jelenti azt, hogy a felperes a megjelölt határidőben történő teljesítéshez fűződő érdek ismeretében vállalta a fuvarozást. Ha a határidőben való teljesítéshez valamely különleges érdeke fűződik a feladónak, úgy ezt a tényt és azt a magasabb összeget, amelyet a felperessel szemben az esetleges késedelmes fuvarozás okán érvényesíteni kíván, együttesen köteles megjelölni a fuvarlevélen. Az alperes érdekbevallást nem tett. A felperes a keresetben érvényesített követelését az ÁFF 19.7. pontja szerint határozta meg, és csökkentette a Nemzetközi Ártáblázatban foglaltak szerint a gazdaságos expressz küldeményként a 2. zónába történő továbbításra vonatkozó árszabást alkalmazva.

A Ptk. 506. § (1) bekezdése értelmében, ha a küldeményt az országhatáron túl kell továbbítani, a Ptk.-nak a fuvarozás fejezet rendelkezéseit csak annyiban lehet alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés vagy egyezmény, illetőleg szabály nem rendelkezik. A nemzetközi fuvarozás esetén elsődlegesen a Nemzetközi Egyezményben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az alperes nem igazolta, hogy a Montreali Egyezményben foglalt mely rendelkezésre alapítja a fuvardíj-visszatartási jogát és az egyezményben előírt határidőben a kárigényét sem érvényesítette, a kárát nem igazolta, és ezzel nem bizonyította, hogy a fuvardíj visszatartására jogosult lenne. Az alperest az elsőfokú bíróság a Ptk. 499. § (1) bekezdése alapján kötelezte a fuvardíj megfizetésére, figyelemmel a Ptk. 506. § (1) bekezdésére is, és kamatfizetésre a Ptk. 298. § a) pontja és 301/A. §-a alapján.

Az ítélet ellen az alperest nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet indokolása lényegében abban áll, hogy az alperes a fuvarlevél aláírásával elfogadta a felperes Fuvarozási Feltételeit, és így annak 12/A. pontja szerint a perbeli fuvarozásra a Montreali Egyezmény alkalmazandó.

Fenntartotta az elsőfokú eljárásban általa előadottakat, amely szerint a nemzetközi egyezmények alkalmazása, különösen ha azok a vállalkozó felelősségének korlátozását tartalmazzák, nem tekinthetők a belföldi partnerek közötti szerződési gyakorlat szokásos részének, ennek megfelelően a felperes az Általános Szerződési Feltételeit nem bocsátotta az alperes rendelkezésére, arra nézve külön figyelemfelhívó tájékoztatást nem adott, ezért azok nem válhattak a felek közötti szerződés részévé a Ptk. 205/B. §-a szerint. Megjegyezte, hogy az elsőfokú ítélet nem adta indokolását annak, hogy ezen alperesi kifogást a döntése során miért nem vette figyelembe.

Nem vette figyelembe továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a szerződésszerű teljesítést a nyilvános tájékoztatójából kifejezetten garantálta. Ez

pedig a felperes teljesítéséért való jótállási felelősséget jelent a Ptk. 248. §-a szerint. Ehhez képest a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a küldeményt a vállalt határidőben kézbesítette, amire viszont a felperes nem is hivatkozott, sőt kifejezetten elismerte a késedelmes teljesítést. Az alperes az erre vonatkozó kifogásait a Ptk. 248. § (4) bekezdése szerint bármikor közölheti, így a per során is, ezért nincs jelentősége a 21 napos határidő elmulasztásának.

Végül hangsúlyozta, hogy az alperes nem kártérítési igényt érvényesített a felperessel szemben, hanem arra alapította a védekezését, hogy a felperes nem teljesítette a szerződést, különösen a Ptk. 277. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, ezért az alperes nem is köteles neki díjat fizetni a Ptk. 280. § (1) bekezdésére figyelemmel.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltség megfizetésére való kötelezését kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helytálló jogi következtetéssel és megalapozott indokolással marasztalta az alperest a kereset szerint.

Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a 2010. június 4-i előkészítő iratának 2. pontjában is hangsúlyozta, hogy a vállalkozó felelősségének korlátozását rögzítő ÁFF rendelkezései külön figyelemfelhívás nélkül nem válhattak a fuvarozási szerződés részévé.

A hivatkozott 8. sorszámú beadvány 2. pontjában az alperes valóban változatlanul vitatta, hogy az ÁFF a felek szerződésének részévé vált volna, azonban azt is egyértelműen kijelentette, hogy az alperes a fuvarlevél hátoldalán lévő (kivonatos) feltételeket ismerte. Nem iratellenes ezért az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy az alperes nem vitatta, hogy a hátoldalon olvasható feltételeket ismerte, és a kivonatos közlés perben releváns tartalmát is megfelelően rögzítette az elsőfokú bíróság az ítéletében. A kivonatos szöveg tartalmazta nemcsak a felperes felelősségének korlátozását, illetve a kárigény érvényesítésének a szabályait, hanem az ÁFF 7. pontját is, amely szerint a meghatározott határidő elvállalása nem jelenti azt, hogy a felperes a megjelölt határidőben történő teljesítéshez fűződő érdek ismeretében vállalta a fuvarozást.

Arra megalapozottan hivatkozott az alperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem tért ki a Ptk. 205/A. és 205/B. §-aira alapított alperesi védekezésre, ezért a másodfokú bíróság e körben az elsőfokú ítélet indokait az alábbiakkal egészíti ki.

A Ptk.205/A. § (1) bekezdése szerint általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából

egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg.

A 205/B. § (1) bekezdése kimondja, hogy az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy külön tájékoztatni kell a másik felet arról az általános szerződési feltételről, amely a szokásos szerződési gyakorlattól, a szerződésre vonatkozó rendelkezésektől lényegesen, vagy valamely korábban a felek között alkalmazott kikötéstől eltér. Ilyen feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha azt a másik fél - a külön, figyelemfelhívó tájékoztatást követően - kifejezetten elfogadta.

A felperes keresetleveléhez csatolt, a „T. Fuvarozási Feltételek teljes változata” a felperes által sem vitatottan a Ptk. 205/A. § (1) bekezdése szerint általános szerződési feltételnek minősül.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megfelelően megindokolta, hogy az ÁFF a fuvarlevél alperes által történt aláírásával - amely kifejezetten tartalmazta, hogy a küldemény szállítására a fuvarlevél feladói példányának hátoldalán található Fuvarozási Feltételek szerint történik -, továbbá az alperes perbeli nyilatkozata alapján - amely szerint a hátoldalon lévő feltételeket ismerte - a felek által megkötött fuvarozási szerződés részévé vált. E körben helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság a Montreáli Egyezmény 11. cikk 1. pontjának azon rendelkezésére is, hogy a légi fuvarlevél fő bizonyítékként tanúsítja - egyebek mellett - a benne említett fuvarozási feltételeket.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal az alperesi védekezéssel, hogy az ÁFF-ben és a Montreáli Egyezményben rögzített, a felperes késedelméért fennálló felelősségének korlátozása nem tekinthető a belföldi partnerek közötti szerződéses gyakorlat szokásos részének, így ennek megfelelően e rendelkezések csak a Ptk. 205/B. § (2) bekezdésének megfelelően akkor vált volna a fuvarozási szerződés részévé, ha azokra a felperes az alperes figyelmét külön felhívja, és azokat az alperes elfogadja. Ilyen figyelemfelhívásra azonban a felperes maga sem hivatkozott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanez vonatkozik az ÁFF 7. pontjában megkívánt ún. érdekbevallásra is - függetlenül attól, hogy az a kivonatos közlésben is szerepelt -, különös figyelemmel a felperes nyilvános tájékoztatójában vállalt, garantált másnapi vagy a legközelebbi munkanapi, munkaidőben történő kézbesítésre.

A kereset elbírálása szempontjából azonban azért nincs relevanciája annak, hogy az ÁFF Montreáli Egyezményen alapuló felelősségkorlátozó, továbbá a külön érdekbevallásra vonatkozó rendelkezései a felek fuvarozási szerződésének részévé vált-e, mert az alperes, ahogyan azt a fellebbezésében kifejezetten hangsúlyozta, nem kártérítési igényt érvényesített a felperessel szemben, hanem azt állította, hogy a késedelmes teljesítés miatt fuvardíjat egyáltalán nem köteles a részére fizetni. A Montreáli Egyezmény azonban a fuvarozó késedelmének jogkövetkezményeként egyértelműen kártérítési felelősséget állapít meg a 19. cikkében kimondva, hogy a

fuvarozó viseli a felelősséget azért a kárért, amelyet az utasok a poggyász vagy az áru légi fuvarozása során előállt késedelem okozott.

Azt szintén helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság az ítéletében, hogy az alperes nem jelölte meg, illetve nem igazolta, hogy a Montreáli Egyezményben foglalt mely rendelkezésekre alapítja a fuvardíj visszatartási jogát.

Rögzíti e körben a másodfokú bíróság, hogy az alperes által az elsőfokú eljárásban hivatkozott Ptk. 300. §-a jelen ügyben nem alkalmazható, mivel a jogosultat e rendelkezés alapján csak addig illeti meg a teljesítéshez fűződő érdek megszűnésének bizonyítása nélkül elállási jog, amíg a kötelezett nem teljesít. A fellebbezésben hivatkozott Ptk. 280. § (1) bekezdése szintén nem mentesíti az alperest a fuvardíj megfizetése alól, e szakasz a teljesítés idejét szabályozza arra az esetre, ha azt a felek nem határozták meg. Jelen esetben viszont a fuvarozási szerződés kifejezetten rendelkezett a teljesítési határidőről.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezésben foglaltak alapján részben kiegészített indokolással - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság az alperest a felperes bruttó ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költségének a megfizetésére, melynek mértékét a pertárgyértékre figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (3) és (5) bekezdése alapján határozta meg.

Budapest, 2011. év március hó 10. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő

